

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності	052 Політологія
Тип і назва освітньої програми	ОПП Політологія
Курс, семестр	Курс 1, семестр 1
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Загальна кількість годин – 135. Кількість кредитів ЄКТС – 4,5, із яких: лекцій – 22 год., семінарських занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Матвієнко Леся, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германської і української філології <i>Контакти:</i> ауд. 459 (навчальний корпус 4) <i>e-mail:</i> lesia.matviienko@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/matviienko-lesya-grygorivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з соціально-гуманітарних дисциплін
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями <i>Фахові:</i> СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.
Програмні результати навчання	ПР10. Знати принципи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукове, методичне та нормативне забезпечення. ПР11. Володіти сучасними технологіями викладання суспільно-політичних дисциплін у закладах вищої освіти.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВЧИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються ефективна комунікація, емоційний інтелект, критичне мислення, здатність до саморефлексії, лідерські якості, вміння працювати в команді, креативність, навички тайм-менеджменту та адаптивність до змін.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка професійно-компетентних, гуманістично зорієнтованих фахівців з високим рівнем психологічної та педагогічної грамотності, як важливої складової їхньої професійної діяльності для організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання і виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) в умовах вищої школи.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Педагогіка вищої школи та професійна психологія як галузі наукового знання і навчальна дисципліна.
- Тема 2. Вища школа як педагогічна система та провідний інститут соціалізації особистості майбутнього фахівця.
- Тема 3. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.
- Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки та професійної психології вищої школи.
- Тема 5. Психолого-педагогічні засади професійної діяльності викладача вищої школи.
- Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт-суб'єкт освітнього процесу. Студентоцентроване навчання.
- Тема 7. Психологічні засади організації навчального процесу. Організаційні форми та методи навчання у вищій школі.
- Тема 8. Інноваційна психолого-педагогічна діяльність у вищій школі.
- Тема 9. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.
- Тема 10. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.
- Тема 11. Психологічні аспекти роботи в команді та співпраці між здобувачами вищої освіти у виробничій сфері.
- Тема 12. Формування особистості здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (ілюстрування), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, розв'язування педагогічних задач); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль), інтерактивні методи (робота в групах, мікродослідження); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання системі Moodle, Google Meet).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів. Шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу із навчальної дисципліни для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.</p>
<p>- щодо відвідування:</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Порядок оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті».</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : нав.-мет. посіб . Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи. Житомир : Житомирський державний університет, 2023. 250 с.
3. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи : нав.-мет. посіб. Київ. 2020. 178 с.
4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
5. Сисоєва С. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Академія, 2022. 280 с.

Допоміжні

1. Гончаренко С. Впровадження інтерактивних методів навчання в сучасну вищу школу: психолого-педагогічний аспект. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2020. №2. С. 72-78.
2. Ковальчук Г. П. Методика викладання у вищій школі: психолого-педагогічний підхід. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 290 с.
3. Науменко С. О. Формування готовності майбутніх фахівців до використання інтерактивних методів навчання в професійній діяльності. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2019. №3. С. 47-52.
4. Matviienko Lesia Principles of innovative pedagogical activity in higher education institutions. *Наука і техніка сьогодні*. Серія Педагогіка. 2024. №4. С. 473-485.
5. Matvienko Lesia Possibilities of video scribing in teaching a foreign language of non-philological specialties. *Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes*. Publishing House of University of Technology. Katowice, 2021. P.645-651.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. URL : http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncepc.pdf
2. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII // Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Тестування	Написання есе	Розробка та захист презентації	
Тема 1. Педагогіка та психологія вищої школи як галузі наукового знання і навчальна дисципліна.	20			20
Тема 2. Вища школа як педагогічна система та провідний інститут соціалізації особистості майбутнього фахівця.				
Тема 3. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.				
Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки та психології вищої школи.				
Тема 5. Психолого-педагогічні засади професійної діяльності викладача вищої школи.		10		10
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт-суб'єкт освітнього процесу. Студентоцентроване навчання.	10			10
Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Психологічні засади організації навчального процесу.	20			30
Тема 8. Організаційні форми та методи навчання у вищій школі.			10	
Тема 9. Інноваційна психолого-педагогічна діяльність у вищій школі.				
Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.	20			30
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.			10	
Тема 12. Виховання особистості здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця.				
Разом	70	10	20	100

ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала та критерії оцінювання тестових завдань

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання	Максимальна кількість балів
<p>Закрите завдання із простим множинним вибором з теми 1-4 (одновибіркове). Містить 2 варіанти Загалом – 20 завдань. Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти вибрав і позначив відповідь у такий спосіб: 1. В</p>	<p>0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.</p>	20
<p>Закрите завдання із простим множинним вибором з теми 6 (одновибіркове). Містить 2 варіанти Загалом – 10 завдань Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти вибрав і позначив відповідь у такий спосіб: 1. А)</p>	<p>0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано кожну правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.</p>	10
<p>Закрите завдання із простим множинним вибором з теми 7-9 (одновибіркове). Містить 2 варіанти Загалом – 20 завдань Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти вибрав і позначив відповідь у такий спосіб: 1. А)</p>	<p>0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано кожну правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.</p>	20
<p>Закрите завдання із простим множинним вибором з теми 10-12 (одновибіркове). Містить 2 варіанти Загалом – 20 завдань Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти вибрав і позначив відповідь у такий спосіб: 1. А)</p>	<p>0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано кожну правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.</p>	20
Максимальна кількість балів		70

Шкала та критерії оцінювання есе

Кількість балів	Критерії
10	Есе демонструє повну відповідність поставленій темі. Зміст роботи відзначається високою науковою глибиною та всебічністю. Аргументація чітка, логічно побудована, кожен аргумент підкріплений достовірними джерелами. Робота містить елементи критичного аналізу та оригінальність мислення. Структура есе чітко окреслена, з логічним переходом від вступу до висновків. Грамотність на високому рівні, відсутність мовних і стилістичних помилок. Оформлення відповідає академічним стандартам.
9	Есе відповідає більшості критеріїв, встановлених для наукового дослідження. Тема розкрита глибоко, однак аналіз міг би бути доповнений більш ґрунтовними доказами. Аргументація загалом чітка, однак деякі твердження можуть потребувати додаткового обґрунтування. Структура роботи логічна, але можливі незначні відхилення. Грамотність висока, присутні лише поодинокі незначні помилки. Оформлення в основному відповідає вимогам.
8	Есе демонструє достатню відповідність темі та загальну наукову компетентність. Тема розкрита, проте аналіз є дещо поверхневим. Аргументація логічна, але є випадки неповного обґрунтування або спрощення. Структура роботи загалом послідовна, але є місця з порушенням логічного зв'язку. Мовних і стилістичних помилок небагато, вони незначні. Оформлення переважно відповідає академічним стандартам.
7	Есе має задовільний рівень наукового аналізу. Тема частково розкрита, є певні прогалини в обґрунтуванні та аналізі. Аргументи іноді спрощені, недостатньо обґрунтовані або поверхневі. Структура роботи загалом логічна, однак є суттєві недоліки в побудові послідовності викладу. Мовних і стилістичних помилок дещо більше, але вони не впливають критично на сприйняття роботи. Оформлення частково відповідає встановленим вимогам.
6	Есе характеризується частковим розкриттям теми та обмеженою аргументацією. Тема висвітлена поверхнево, аналіз недостатньо глибокий, аргументи здебільшого спрощені або неповні. Структура роботи порушена, часто бракує логічних переходів між частинами. Мовні та стилістичні помилки стають помітними і можуть утруднювати сприйняття тексту. Оформлення есе лише частково відповідає академічним стандартам.
5	Есе демонструє поверхнєве розкриття теми з численними недоліками в аргументації. Зміст роботи слабо пов'язаний із поставленою темою, бракує аналітичної глибини. Аргументація не завжди логічна або непослідовна. Структура роботи порушена, логічні переходи майже відсутні. Мовні помилки часто зустрічаються, роблячи текст важким для розуміння. Оформлення суттєво не відповідає академічним вимогам.
4	Есе має суттєві недоліки як у розкритті теми, так і в аргументації. Зміст роботи значною мірою не відповідає темі, критичного аналізу немає. Структура відсутня або хаотична, відсутня логічна послідовність викладу. Мовні помилки численні, вони заважають розумінню тексту. Оформлення есе майже не відповідає встановленим вимогам.
3	Есе в цілому не відповідає поставленим критеріям. Тема розкрита поверхнево або зовсім не висвітлена. Аргументи слабкі або відсутні. Структура відсутня, текст нелогічний і важко сприймається. Кількість мовних помилок значна, що робить текст практично незрозумілим. Оформлення абсолютно не відповідає вимогам.
2	Есе демонструє низький рівень відповідності академічним вимогам. Тема майже не розкрита, аргументація відсутня або не має логічного зв'язку. Структури немає, текст розпадається на не пов'язані між собою частини. Мовні помилки настільки численні, що робота стає непридатною для читання. Оформлення не відповідає вимогам.
1	Есе повністю не відповідає вимогам. Тема не розкрита, аргументи відсутні, структура хаотична або відсутня. Мовні помилки настільки численні, що робота абсолютно незрозуміла. Оформлення не дотримане зовсім.

Критерії та шкала оцінювання підготовки презентації для здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Навички та вміння здобувачів вищої освіти
1	Презентація виконана зі значною кількістю граматичних та лексичних помилок, не відповідає тематиці дослідження, представлення інформації фрагментарне, значна кількість тексту в презентації, відсутність зображень, графіків, таблиць, які характеризують доповідь.
2	Презентація виконана зі значною кількістю граматичних та лексичних помилок, частково відповідає тематиці дослідження, представлення інформації фрагментарне, значна кількість тексту в презентації, відсутність зображень, графіків, таблиць, які характеризують доповідь.
3	Презентація виконана з значною кількістю граматичних помилок, частково відповідає тематиці дослідження, представлення інформації фрагментарне, значна кількість тексту в презентації, відсутність зображень, графіків, таблиць, які характеризують доповідь.
4	Презентація виконана з граматичними помилками, частково відповідає тематиці дослідження, представлення інформації неповне, значна кількість тексту в презентації, відсутність зображень, графіків, таблиць, які характеризують доповідь.
5	Презентація виконана з граматичними помилками, частково відповідає тематиці дослідження, представлення інформації неповне, значна кількість тексту в презентації, фрагментарне наповнення зображеннями, графіками, таблицями, які характеризують доповідь.
6	Презентація виконана з незначними граматичними помилками, повністю відповідає тематиці дослідження, представлення інформації неповне, кількість текстової недостатня для адекватного сприйняття доповіді, фрагментарне наповнення зображеннями, графіками, таблицями, які характеризують доповідь.
7	Презентація виконана з незначними граматичними помилками, повністю відповідає тематиці дослідження, представлення інформації неповне, кількість текстової інформації достатня для адекватного сприйняття доповіді, фрагментарне наповнення зображеннями, графіками, таблицями, які характеризують доповідь.
8	Презентація виконана без граматичних та лексичних помилок, повністю відповідає тематиці дослідження, представлення інформації структуроване, кількість текстової інформації достатня для адекватного сприйняття доповіді, фрагментарне наповнення зображеннями, графіками, таблицями, які характеризують доповідь.
9	Презентація виконана без граматичних та лексичних помилок, повністю відповідає тематиці дослідження, представлення інформації структуроване, кількість текстової інформації дозволяє якісному сприйняттю доповіді, фрагментарне наповнення зображеннями, графіками, таблицями, які характеризують доповідь.
10	Презентація виконана без граматичних та лексичних помилок, повністю відповідає тематиці дослідження, представлення інформації структуроване, кількість текстової інформації дозволяє якісному сприйняттю доповіді, комплексне наповнення зображеннями, графіками, таблицями, які характеризують доповідь.